

له ناموژ گاریه کانی مال ناوایی پیغه مبه

بو هاوه له بهریزو شوین کهوته کانی

ناماده کردنی : نویل محمد حسین

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الحمد لله

وصلی اللہ وسلم علی رسول اللہ

عن أبي نجیح العریاض بن ساریة (رضی اللہ عنہ)

قال: وعظنا رسول الله (ﷺ) موعظة وجلت منها القلوب، وذرفت منها العيون، فقلنا: يا رسول الله، كأنها موعظة مودع، فأوصنا، قال: (أوصيكم بتقوى الله، والسمع والطاعة، وإن تأمر عليكم عبد. وإنه من يعش منكم بعدى فسيرى إختلافاً كثيراً، فعمليكم بسنتي وسنة الخلفاء الراشدين المهديين، عضوا عليها بالنواجذ، وإياكم ومحدثات الأمور، فإن كل بدعة ضلالة) (١)

واتای فهرموده که به کورتی :

(عریاض) ی کوری ساریه (رضی اللہ عنہ) فهرمویه تی : پیغه مبه (رضی اللہ عنہ) ناموژ گاریه کی کردین، ناموژ گاریه کی وا، دلله کانی راجله کاندو چاوه کانی هینانه گریان و فرمیسکی تیژاندن ، ئینجا ئیمهش ووتمان نهی پیغه مبهری خوا (رضی اللہ عنہ)، له ناموژ گاریه کهت وا درده که ویت، که ناموژ گاری مال ناوایی بی، که و ابو (رضی اللہ عنہ) وه سیه تی که هیه پیمان رابگه یه نه . فهرموی :

وه سیه تتان لی ده که م که له خوا بترسین و، پاریزگاری سنوره کانی بن و، له فهرمانی درنه چن، ههروه ها گوی بیست وگوپرایه لی که وره کانتان بن و له فهرمانیان درنه چن با که وره که تان به نده یه کیش بی، به راستی ههریه که له ئیوه دوا ی من بمینئ جیاوازی و دوبه ره کی وناکوکیه کی زور ده بینئ له نیوان موسولمانان، جائیوه له کاتی سه ره له دانی ناکوکیه کان، ده ست به سوننه ته کانی منه وه بگرن و، ههروه ها ده ست به سوننه تی نه و خه لیفانه وه بگرن که پینمایی کراون، ددانه کانتانی لی گیر بکه ن و بهری مه دن، وه وریای خو تان بن له و بوچون و کارانه ی که داده هیئرین له دیندا چونکه بیدعه ن، وه له راستیدا هه موو بیدعه یه کیش مایه ی سه ر لی شیوان وگوپرایه یه، وه هه موو گوپرایه و سه ر لی شیواویدیه کیش له ناگردابه (٢)

(٢) نه و فهرموده یه ئیمامی أحمد و ابو داود و ترمذی و ابن ماجه پیوا یه تیان کردوه به صحیحی له عریاضی کوری ساریه ی سوله می که به نه بو نه جیح ناسرابو، یه کیک بوه له هاوه له بهریزه کانی پیغه مبه (رضی اللہ عنہ) له سه ره تایی هاتنه خساره وی وه حی بو پیغه مبه (رضی اللہ عنہ) . ارم که س بوه که له شار ی مه که ، = .

(١) رواه أبو داود و الترمذی و قال حدیث حسن صحیح

شېكردنه وه و ليكدانه وهی
فهرموده كه له ژېړ پوښنايي قسه و باسي

زانايان

ئو فهرموده به پيژه چه ندين لايه ني
ئيسلامی له دووتوی خوی گرتوه
چه ندين زانياری داوه به دهسته وه،
دهرباره ی ئاینده ی ئوممه تی ئيسلامی
وباسی سه رنه نجام و سه ره لاندانی
ناکوکی موسولمانانی کردوه به کورتی،
وه پيځای چاره سه ری بو داناون.

شيوازی گيړانه وهی فهرموده كه
ئوه مان

بو درده خات، كه پيغه مبه ری خوا (ﷺ)
چ گرنگی يه کی پی داوه، به شيوه يه کی
ئو تو، ئاموژگاری کردنه كه دلای هاوه لانی
پاچله كاندوه و چاوی هيئاونه گريان،
دهرونی جوښ داون، وهك بلای کویچ
دهكات و بو دوا جار له گه لئاندا ده دوی،
ئوانيش به ته واوی گوی یان هه لځستوه و
گوی یان لی گرتوه بویه به دلایکی پر له
ترسه وه، به چاویکی پر له فرمیسه كه وه
ده لئین ئسه ی پيغه مبه ری
خوا (ﷺ)، پی ده چیت مال ئاوايي مان
ليکيه يت ! وهسيه تمان بکه . ئه ویش
(ﷺ) چه ند وهسيه تيکی زور گرنگی

کردن، كه وهسيه تي بئو هه موو
ئوممه ته كه ی، به م شيوه يه :

وهسيه تی يه كه م، ته قواکاری بوو.

(أوصيكم بتقوى الله)

كورتته باسيك دهرباره ی ته قوا

ابن كثير له ته فسیره كه يدا (۳) دهرباره ی
ته قوا فهرموده تی: بنچينه ی ته قوا
خوپاراستنه له و شتانه ی كه بيژنراون
چونكه وشه يه كه، له بنه پرته دا له (وقاية)
هاتوه، ويقياهش مانای خوپاراستنه .

شيخ عبدالرحمن بن ناصر السعدي
له ته فسیره كه يدا به و شيوه يه پيئاسه ی
ته قواي کردوه: خوپاراستن له تورپي
وسزای خوا، به دوركه وتنه وه له و شتانه ی
كه شه رع بيژاندونی و قه ده غه ی کردون،
له گه ل جی به جی کردنی فهرمانه كانی و
پابه ند بوون پی يانه وه، به وشيوه يه ی كه
پيويستی کردوه له سه رمان .

ئيمامي عه لی په زای خواي لی پی،
دهرباره ی ته قوا فهرموده تی: (التقوى:

= چوپروای به پيغه مبه را به ته ی پيغه مبه ر و په يامه كه ی
هيئاوه، وه يه كيك بوه له و كه سانه ی پيئان ده و ترا ئه هلی
صوفه (۲۱) فهرموده ی له پيغه مبه ره وه (ﷺ) گيړاوه ته وه،
وه له سالی (۷۵) ی كوی له وولانی شام كوی دوايي
کردوه .

موسولمانان پاک کاته وه، هاوکات له گهل
 نه وانه دا، تیگرایی نه دنامه کانی له شی له
 خراپه و نازاردانی خه لکی بیاریزی، چاوی
 له نه زهری حه رام و گوئی له بیستنی شتی
 قه دهغه و ناشه رعی و دهستی له نازاردانی
 خه لکی به ناهه ق و، داوینسی له زیناو
 هه نگاویشی به ره و نه شوینانه نه بی
 که خوا پری پی نه داوه.

وهسیه تی دووهم

(والسمع والطاعة وإن تأمرَ عیلمکم عبداً)
 گوئی بیست و گوئی رایه لی گه وره کان
 بن، نه و گه ورانه ی که به فه رمانی خوا
 ده جولینه وه، نه وه با قوله ره شیکیش
 بی، چونکه گوئی رایه لی نه و که سانه ی
 که پابه ندی فه رمانه کانی خوای گه وره ن
 پیویسته، چونکه به قسه کردنی نه وان
 به قسه کردنی پیغه مبه ره و، به قسه کردنی
 پیغه مبه ریش (ﷺ)، به قسه کردنی خوای
 په ره ردگار، به لام نه گه ر هاتو که سیک
 فه رمانی کرد به موسولمانان به کاریکی
 ناشه رعی، نابی به گوئی بگری،
 باگه وره ی موسولمانانیش بی، چونکه
 به گوئی کردن ته نها له کاری شه رعی و باش
 دایه، وه ک پیغه مبه ر (ﷺ) ده فه رمویت

الخوف من الجلیل، والعمل بالتنزیل،
 والقناعة بالقلیل، والاستعداد لیوم الرحیل)
 واته: ته قوا (ترسانه له خوا،
 وه کارکردنه به وه ی نیردراوه لای خواوه،
 به که م پازی بوونه، وه خو ناماده کردنه
 بو پوژی کوچ کردن، بو دیداری خوا).

مروقی ته قوا کار که سیکه به ته واوی
 مانای به ندایه تی و ملکه چسی، له خوا
 بترسی، پابه ندی فه رمانه کانی بی،
 له قه دهغه کراوه کانی خوئی بیاریزی،
 هه ره ک چون خوئی له ناگر ده پاریزی.

زمانی له باس کردنی پاشه مله و، درق و
 ته واوی نه وقسانه ی که بی هودن و هیچ
 سودیکیان نیه له دواپوژدا، له گهل نه و
 پاریز کاریه ش، زمانی پاراو کا به یادی
 خوا، به گه وره گرتنی و، له پال نه وه ش
 دا، هاوپی یه تی قورئانی له هی هه موکه س
 پی خوشتر بی، وه دلی خوئی پاک کاته وه
 له وشتانه ی به ره و خراپه و هلدیری
 هه لگه رانه وه و دوو پروویسی و پیاپازی
 ده بن، له گهل نه و کارانه شدا بروای پته و
 و ترسانی ته واو له خوای گه وره له دلیدا
 جیگیرکا، وه هه ولدا ده رونی وا پابینی
 نوری نیمان، تاریکی ده رونی بره تینی و،
 له ژهنگ وژاری قینه ی نابه هه ق به رامبه ر

(لاطاعة في معصية الله) (۴). واته: گوئی
رایه لئی و به قسه کردنی هیچ مه خلوقیک
دروست نیه له سه ریچی کردنی خالقدا.

وهسیه تی سی بهم

(فإنه من يعش منكم بعدي فسيرى
اختلافاً كثيراً، فعليكم بسنتي وسنة الخلفاء
الراشدين...)

هاوکات له گهل هه وال دان ده ریاره ی
سه ره لسانی جیاوازی و دوبه ره کی له نئیو
موسولمانان، له دوا ی مردنی خوی (دیاره
ئه وهش یه کی که له موعجیزه کانی
پیغه مبه ره، فه رمانی پی کردوین که
دهست بگرین به سوننه ته کانی خوی
له گهل سوننه تی خه لیفه کانی، بو بنه بر
کردن و چاره سه ری ئه و درده، دردی
په رته وازه یی و جیاوازی موسولمانان له
یه کتری، وه به شیوه یه کی ئه و تو دهستی
پیوه بگرن که هیچ هیژیک نه توانی لیکیان
دابری. زانایان فه رمویانه مه به ست له
(الخلفاء الراشدين) ئیمامی ابوبکر و ئیمامی عمر
و ئیمامی عثمان و ئیمامی عه لی و ئیمامی
حسن کوری علی بن ابي طالب) ه خوا لی یان
پازی بی. به لگه شیان بو ئه وه فه رموده ی
پیغه مبه ره که فه رمویه تی خه لافه ت

له دوا ی من (۳۰) ساله، جا تیکرایی خه لافه تی
ئه و پینج ئیمامه به ریزه به هه موویان (۳۰)
سال بوه. هه روه ها له دوو پرگه ی کوتایی
وریامان ده کاته وه تا خو مان پپاریزین، بو
ئه وه ی توشی ئه و به لایه، به لای چهنده به ره کی
نه بین، ئه وه شمان پی راده گه ینی که خو مان
له بیدعه پپاریزین، که مایه ی سه ر لی
شیواوی و په رته وازی و هو ی گومرایی و، چونه
ناو ئاگرو ته وای مه ی نه تیه کانی دونیا و
دواروژه.

رونکردنه وه یه کی پیویست

سه باره ت به سوننه ت

زانایانی سه له فره حمه تی خوابان لی بی
زور به تیرو ته سه لی سوننه تیان پییاسه
کردوه، وتویانه.

سوننه ت به ته وای ئه و کارانه
دهوتری، که له گهل قورئان و حدیسا، وه له
گهل سوننه تی ها وه له به ریزه کانی پیغه مبه ردا
(که یه ک بگرنه وه، جا چ له بواری بیرو باوه ر
دابسی یا خود له بواری په رستشه کاندان).
وه هه ندیک جاریش له به رامبه ر بیدعه
هینراوه.

وه هه روه ها پیویسته ئه وه ش بووتری
که پیغه مبه ر (که هه ندی شتی وان لی
هیناوه و نه یکردون له سه ر ده می خویدا
به بی ئه وه ی هیچ به ریه ستیک هه بوئی له

له پیغه مبه ره وه ﷺ بو ده رکه وت، حه لال نیه بو وازی لی بهینی بوقسه ی که س.

له په ندو ئاموژ گاریه کانی فه رموده که

۱- له سه ر موسولمانان پیویسته گوپرایه لی کردنی پیشه و او به قسه کردنیان له کاری چاکه و شه رعی دا.

۲- هرچی شتیک فه رمانی پیغه مبه ری ﷺ له سه ر نه بیّت و له سوننه تی خو ی و خه لیفه فه کانیدا نه بیّت و هر ناگیری و پرت ده کریته وه و به بیدعه و داهینراو داده نریّت و گومرایی به، چونکه ئایینی پیروزی ئیسلام ته و او وه پیویست به زیادو که م ناکا.

۳- خو پاریزی له شته داهینراوه کان که ده بنه هو ی جی او ازی و ناکوکی موسولمانان

۴- تاکه چاره سه ری په رته وازه یی موسولمانان، که بو وه ته هو ی فه شه ل و تی کشکانیان، واز هینانه له پراو پیچکه داهینراوه کان و، گه پانه وه یه بو سه ر سوننه تی سه له ف، واته سوننه تی پیغه مبه ر ﷺ و هاوه لانی.

پیدا، پی یان ده وتی (سوننه تی ته رکی).

به لام وازهینانی پیغه مبه ر ﷺ له کاریک له به ر بوونی پیگریکی شه رعی، ئه وه به نه مانی به ریه سه ته که، کاره که شه رعی ده بیّت. با دوا ی وه فاتا پیغه مبه ریش ﷺ بیّت، هر به سوننه تی ئه و داده نریّت. وه ک کو کردنه وه ی قورئان و نوسینه وه ی، هر وه ها نوسینه وه ی فه رموده کانی خو ی، وه کردنی نو یژی ته راویح به جه ماعت و، وینه ی ئه مانه ش. به هر حال، شوین که وتنی سوننه ت ئه وه یه که مروّف ده ست بگری به و شتانه ی که پیغه مبه ر ﷺ کردونی یا خود له وه وه بیستراون، وه واز له وشتانه یش بهینی که نه یکردون ووازی لی هیناون، وه بوقسه ی هیچ که سیکیش واز له سوننه تی پیغه مبه ر ﷺ نه هینی، هر وه کو ئیمامی شافعی په حمه تی خوا ی لی بی له کتیبه به نا و بانگه که یدا (الرساله)، فه رمویه تی:

(أجمع المسلمون علی أن من استبانت له سنة من رسول الله ﷺ لم يحل له أن يدعها لقول أحد).

واته: (موسولمانان یه که ده نگ و کوپان له سه ر ئه وه ی هر که سیک سوننه تی کی